

KATTER SKAL IKKE STÅ I BÅND

Av Bjarne O. Braastad, dr. philos. Førsteamanuensis i etologi ved Norges Landbrukshøgskole. Ås, den 6. mai 1998

Av og til fremmes det forslag om at katter skal tå i bånd utendørs, av ulike grunner. Dette er helt uakseptabelt for katter og vil være i strid med Dyrevernlovens paragrafer 2 og 5.

Under visse forhold, og i kortere perioder, kan det være akseptabelt å la en hund stå i bånd. Hunden, som gjerne har en vaktfunksjon, kan lett motiveres til å holde seg til ett sted og gi varsel og ukjente om nærmer seg.

Kattens atferd er annerledes. Katten har et stort behov for utforskning og aktivitet i tre dimensjoner. Den undersøker duftmarkeringer fra andre katter og holder seg dermed orientert om bevegelsene til andre katter i nabolaget. Slike duftmarkeringer kan ikke luktes av mennesker, med mindre det er en ukastrert hannkatt som har avsatt det. Katten vil undersøke ulendt terreng, vanskelig tilgjengelige steder og andre plasser mus og rotter kan tenkes å befinne seg. Her har katten for øvrig en viktig rolle i **å holde smånagere borte fra boligbebyggelse**. På sine vandringer rundt i området vil katten også holde oppsikt med aktuelle skjulesteder i tilfelle en akutt fare skulle oppstå: angrep fra en løs hund eller plagsomme mennesker. De færreste katter liker å gå tur med eieren, slik hunder gjerne gjør. Katter beveger seg mer uavhengig av mennesker.

Den store utforskingstrangen katter har er typisk for de fleste pattedyr. Blir denne hemmet, vil dyrene bli frustrerte og atferdsforstyrrelser kan oppstå, som for eksempel stereotype atferder, lav aggresjonsterskel eller depressive atferder. Dette er årsaken til at en i moderne husdyrhold med ku, gris og høns nå arbeider for å utvikle måter å holde dyra på som ivaretar utforskingstrangen. I stadig sterkere grad blir dette reflektert i forskrifter om husdyrholdet, med hjemmel i Dyrevernlovens paragrafer 2, 4 og 5. Når tilsvarende forskrifter om selskapsdyr blir utarbeidet, må en forvente et forbud mot at katt skal stå i bånd og strenge restriksjoner på hundehold i bånd. Paragraf 5, pkt. 3 i Dyrevernløven sier at: ”Den som eig eller har i si varetekt husdyr, selskapsdyr ..... skal syta for at bindegreie eller stengsel ikkje skader dyret eller er til ulempe for det i utrensmål”. Bånd på katt vil kunne være til skade, fordi kattens bevegelser kan gjøre den frie båndlengden stadig mindre. Bevegelser i høyden vil kunne føre til at katten blir hengt hvis den hopper ned med for kort bånd og ikke får dette av halsen. For kort bånd som hindrer bevegelser i høyden vil uansett være uakseptabelt. I tillegg vil hindring av naturlig utforskning, selv med langt bånd, være i strid med ovennevnte paragraf. Slik måte å holde katt på vil i praksis ikke være bedre dyrevernmessig enn å holde katt i bur.